

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Α Π Ο Φ Α Σ Η **Αριθ. 134/13.3.2008**

Σήμερα ημέρα Πέμπτη 13 Μαρτίου 2008 και ώρα 11:00 το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης συνήλθε σε συνεδρίαση, στην οποία παρέστησαν ο Πρόεδρος του ΕΣΡ Ιωάννης Λασκαρίδης και τα μέλη Εύη Δεμίρη, Τριδα Αυδή-Καλκάνη, Γιάννης Παπακώστας, Κωνσταντίνος Τσουράκης και Κωνσταντίνος Αποστολάς. Απόν ο Αντιπρόεδρος Νέστωρ Κουράκης.

A. Ιστορικό-Νομική θεμελίωση

1. Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης κατά τη σημερινή συνεδρίαση ασχολήθηκε με την υπό της εταιρείας με την επωνυμία **ANTENNA TV A.E.**, ιδιοκτήτριας του ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού με διακριτικό τίτλο **ANTENNA** ενδεχομένη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας.
2. Η συζήτηση της υποθέσεως πραγματοποιήθηκε την 4^η Μαρτίου 2008.
3. Το Συμβούλιο έλαβε υπόψη του τις ακόλουθες διατάξεις:
 - I. Το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος της Ελλάδας, κατά το οποίο η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης που είναι ανεξάρτητη αρχή, όπως ο νόμος ορίζει.
 - II. Το άρθρο 5 παραγρ. 1 του Π. Δ/τος 77/2003, κατά το οποίο η μετάδοση των γεγονότων πρέπει να είναι αληθής ακριβής και όσον το δυνατόν πλήρης ενώ εξάλλου τα γεγονότα πρέπει να παρουσιάζονται με προσοχή και αίσθημα ευθύνης, ώστε να μη δημιουργούν σύγχυση.
 - III. Τα άρθρα 6 παρ. 3 και 8 παρ. 1 εδαφ. β του Π. Δ/τος 77/2003, κατά τα οποία δεν επιτρέπεται η μετάδοση εικόνων που έχουν ληφθεί χωρίς προειδοποίηση με χρήση κρυφής κάμερας ενώ η συλλογή στοιχείων και πληροφοριών πρέπει να γίνεται με θεμιτά μέσα.
 - IV. Το άρθρο 4, παρ. 1, στοιχείο β, ε του Ν. 2863/2000, κατά το οποίον το Ε.Σ.Ρ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει τις νόμιμες κυρώσεις.

B. Αιτιολογικό

Εκ των στοιχείων του φακέλου, των ισχυρισμών του της εταιρείας με την επωνυμία *ANTENNA TV A.E.*, ιδιοκτήτριας του ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού με διακριτικό τίτλο *ANTENNA*, του υποβληθέντος υπομνήματος και της παρακολουθήσεως από μαγνητοταινία του προγράμματος του σταθμού, προέκυψε ότι κατά την εκπομπή «ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ» της 17.10.2007, έλαβαν χώρα τα παρακάτω περιστατικά: Περί το 25' της εκπομπής, ο παρουσιαστής αναφέρεται στο «...πιο γνωστό μαγαζί που πουλάει βιολογικά προϊόντα, είναι ένα μαγαζί που βρίσκεται στο κέντρο της Αθήνας, στην οδό Πανεπιστημίου..., λειτουργεί ως μαγαζί που πουλάει βιολογικά προϊόντα και ταυτόχρονα λειτουργεί και ως εστιατόριο...». Ακολούθως, προβάλλονται πλάνα με χρήση κρυφής κάμερας στα οποία ακούγονται σύντομοι διάλογοι με εργαζόμενους στο κατάστημα της οδού Πανεπιστημίου, φαίνεται τμήμα της πινακίδας του καταστήματος(Οικολογία-Υγεία για όλους), ενώ από τα λεγόμενα του υπευθύνου του καταστήματος που ακούγεται στη κρυφή κάμερα διασαφηνίζεται ότι τα προϊόντα που πωλούνται είναι και βιολογικά και μη βιολογικά, ότι το 10% των πωλουμένων ειδών είναι συμβατικά, ότι το εστιατόριο της επιχείρησης δεν έχει πάρει πιστοποίηση, ότι ορισμένες πρώτες ύλες για παρασκευή φαγητού δεν είναι βιολογικές. Στην κρυφή κάμερα επίσης προβάλλονται πλάνα που δείχνουν αποσπάσματα τιμολογίων αγορών τροφίμων 3 διαφορετικών ημερών : σε κανένα τιμολόγιο δεν φαίνεται να έχει αγορασθεί βιολογικό προϊόν (με σήμανση bio).

Κύριοι υπότιτλοι: «Ποια πολυδιαφημισμένη φίρμα βιολογικών προϊόντων πουλάει μαϊμού βιοπροϊόντα;», «Παραπλάνηση οικολογικού χαρακτήρα», «Η απάτη γνωστότατης αλυσίδας βιολογικών», «Απάτη... εις το όνομα της βιολογίας», «Κοροϊδία...με στρατηγική», «Οι πελάτες...στο σκοτάδι», «Επιχείρηση μη πιστοποιημένη ως οικολογική», «Χωρίς άδεια για κουζίνα», «Έτσι πλασάρουν τα συμβατικά για βιολογικά», «Όταν η οικολογία μένει στα χαρτιά», «Η απάτη επισφραγίζεται» κ.ά.

Στα ρεπορτάζ αναφέρεται «...θα διαπιστώσουμε, η πιο γνωστή ίσως επιχείρηση με οικολογικά τρόφιμα και γεύματα στη χώρα αισχροκερδεί παίζοντας με τα οικολογικά αισθήματα των πελατών της...», «έτσι λειτουργεί η επιχείρηση της οδού Πανεπιστημίου: μαζί με τα βιολογικά πουλάει και συμβατικά...», «κανονικά η επιχείρηση για να λειτουργεί ως αμιγώς οικολογική θα πρέπει να έχει πάρει μια πιστοποίηση ότι πουλάει μόνο βιολογικά προϊόντα και μαγειρεύει μόνο βιολογικά φαγητά...», «για να μπορεί όμως να καλύπτεται σε περίπτωση ελέγχου η επιχείρηση επίτηδες δεν έχει πιστοποιηθεί έως σήμερα...», «όσο για τον πελάτη: αυτό που ξέρει πάντα είναι ότι τα προϊόντα που αγοράζει και καταναλώνει είναι εξολοκλήρου βιολογικά...», «...η αλήθεια πίσω από την οικολογική βιτρίνα: μια επιχείρηση που λειτουργεί χωρίς πιστοποίηση ότι είναι οικολογική, χωρίς καν άδεια να μαγειρεύει και εμπορεύεται φαγητά που ουδεμία σχέση έχουν με βιολογικά...». Ακολούθως αναφέρεται «...μετά από μια μικρή ξενάγηση στην κουζίνα και τις αποθήκες της κατά τα άλλα οικολογικής επιχείρησης, δύσκολα θα αποκαλέσετε ξανά αυτά τα φαγητά οικολογικά...», «...κατεψυγμένα φασόλια...εκ Βουλγαρίας τα κατεψυγμένα φασολάκια που δευτερόλεπτα αργότερα θα βαφτιστούν βιολογικά και θα καταλήξουν εδώ», «δείτε τα τιμολόγια που καταφέραμε να εξασφαλίσουμε...σε κανένα από τα προϊόντα δεν υπάρχει η σήμανση bio που σημαίνει βιολογικό...αμέσως μετά θα παρακολουθήσετε πώς όλα αυτά θα βαφτιστούν βιολογικά για τα αυτιά του πελάτη»

Θέσεις παρουσιαστή και αντίκρουση τους από υπεύθυνο καταστήματος συμμετέχοντα στην εκπομπή και άλλους συμμετέχοντες:

Παρουσιαστής: αυτό που συμβαίνει με κάποιους απατεώνες δεν μπορούμε να το ανεχτούμε..., κατεψυγμένα λαχανικά, κατεψυγμένα φασόλια, ανθότυρο, καλαμπόκι, σόγια, μέλι, όσπρια όλα συμβατικά είναι στο κατάστημα σας..., όλες οι ταμπέλες έξω από το μαγαζί σας λένε ότι όλα είναι βιολογικά... Ο υπεύθυνος του εστιατορίου υποστηρίζει ότι για ένα βιολογικό κατάστημα δεν χρειάζεται το σύνολο των αγορών του σε βιολογικά προϊόντα να φτάνει το 100%, δίνεται πιστοποίηση και με 90%, ότι αγοράζει βιολογικά προϊόντα από όλες τις εταιρείες που είναι πιστοποιημένες.

Παρουσιαστής: αμφισβητεί κατ' αρχάς ότι το κατάστημα έχει άδεια λειτουργίας ή ότι η άδεια του καταστήματος περιλαμβάνει και την παρασκευή φαγητού και ζητά από τον υπεύθυνο του εστιατορίου να την προσκομίσει στην εκπομπή. Ο υπεύθυνος απαντά ότι το κατάστημα διαθέτει άδεια για σνακ- μπαρ με παρασκευαστήριο [αντίγραφο της εν λόγω άδειας προσκόμισε ο καταγγέλλων στο Ε.Σ.Ρ. : είναι άδεια ίδρυσης και λειτουργίας καταστήματος «σνακ-μπαρ» με παρασκευαστήριο στην οδό Πανεπιστημίου 57 και στο όνομα του κ. Κων/νου Παπανικόλα]

Παρουσιαστής: λέτε ότι το μόνο κατάστημα που πουλάει βιολογικό φαγητό και βιολογικά προϊόντα είναι το δικό σας..., είναι βιολογικό το μαγαζί και πρέπει να έχει πιστοποίηση... Ο υπεύθυνος του εστιατορίου απαντά ότι δεν αναφέρεται πουθενά ότι το εστιατόριο είναι βιολογικό, ότι «λέμε μπάμιες, δε λέμε βιολογικές μπάμιες», ότι «δεν πουλάμε βιολογικό φαγητό», ότι δεν υπάρχει νομοθεσία να πιστοποιήσει εστιατόρια, ότι πήγαν να πιστοποιήσουν το εστιατόριο αλλά δεν το πιστοποιήσαν. Τα λεγόμενα του υπευθύνου του καταστήματος για ανυπαρξία νομοθεσίας για πιστοποίηση βιολογικού εστιατορίου επιβεβαιώνονται και από αρμόδιους παριστάμενους στην εκπομπή.

Πρόκειται περί εκπομπής κατά τη διάρκεια της οποίας μεταδόθηκαν σκηνές και συνομιλίες οι οποίες είχαν υλοποιηθεί με κρυφή κάμερα και μαγνητόφωνο, εν αγνοία των ιδιοκτητών της προαναφερθείσης επιχειρήσεως και των συνομιλητών. Κατά την γνώμη εκ των μελών η Εύη Δεμίρη και η Ίριδα Αυδή εκτός της χρήσεως κρυφής κάμερας μεταδόθηκαν και ανακριβείς πληροφορίες περί λειτουργίας του καταστήματος δήθεν άνευ νομίμου αδειάς και περί δήθεν προσφοράς προς πώληση στο κατάστημα και μη βιολογικών προϊόντων. Εν πάση περιπτώσει κατά την ομόφωνη γνώμη, δεν υπήρχε δημόσιο συμφέρον που δικαιολογούσε την προβολή του αθεμίτως υλοποιηθέντος αποδεικτικού μέσου. Η προβολή αυτού του υλικού έγινε αποκλειστικώς για λόγους εντυπωσιασμού και αυξήσεως της τηλεθέασης της ως άνω εκπομπής. Για την εν λόγω εκτροπή ενδείκνυται όπως επιβληθεί η διοικητική κύρωση του προστίμου. Μειοψήφησαν τα μέλη Κωνσταντίνος Τσουράκης και Κωνσταντίνος Αποστολάς, κατά τους οποίους θα έπρεπε να επιβληθεί η διοικητική κύρωση της συστάσεως.

Λαμβανομένης υπόψη της βαρύτητας της παραβάσεως, του εξ 21,5 % μεριδίου τηλεθέασης που συγκέντρωσε το πρόγραμμα, κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2003, της εκ 221.654.907 ευρώ διαφημιστικής δαπάνης του έτους 2003, του εκ 5.852.763,05 ευρώ ύψους της επένδυσης που έχει πραγματοποιηθεί από τον εν λόγω σταθμό, και του γεγονότος ότι έχουν επιβληθεί στον αυτό σταθμό με τις αποφάσεις 7/3.7.2002, 68/14.10.2002, 118/14.12.2002, 205/1.4.2003, 333/22.7.03, 343/29.7.2003, 358/30.9.2003, 372/11.11.2003, 391/10.12.2003, 410/23.12.03, 411/23.12.2003, 5/13.1.2004, 6/13.1.2004, 14/20.1.2004, 20/27.1.2004, 47/17.2.2004, 140/18.5.2004, 150/25.5.2004, 182/22.6.2004, 192/22.6.2004, 301/19.10.2004,

400/14.12.2004, 13/11.1.2005, 55/15.2.2005, 98/22.3.2005, 102/29.3.2005, 113/5.4.2005, 138/12.4.2005, 141/19.4.2005, 143/19.4.2005, 158/26.4.2005, 168/10.5.2005, 169/10.5.2005, 170/10.5.2005, 262/5.7.2005, 285/19.7.2005, 320/30.8.2005, 344/13.9.2005, 397/11.10.2005, 414/18.10.2005, 454/15.11.2005, 457/22.11.2005, 482/5.12.2005, 506/13.12.2005, 5/4.1.2006, 52/31.1.2006, 56/1.2.2006, 57/1.2.2006, 58/1.2.2006, 86/14.2.2006, 92/21.2.2006, 142/27.3.2006, 143/27.3.2006, 144/27.3.2006, 145/27.3.2006, 236/9.5.2006, 263/30.5.2006, 312/20.6.2006, 313/20.6.2006, 317/27.6.2006, 338/11.7.2006, 339/11.7.2006, 356/18.7.2006, 366/25.7.2006, 367/25.7.2006, 368/25.7.2006, 421/5.9.2006, 438/19.9.2006, 457/3.10.2006, 458/3.10.2006, 463/10.10.2006, 490/7.11.2006, 500/10.11.2006, 511/14.11.2006, 6/9.1.2007, 16/9.1.2007, 30/23.1.2007, 100/26.2.2007, 140/20.3.2007, 174/29.3.2007, 181/3.4.2007, 226/8.5.2007, 243/15.5.2007, 244/15.5.2007, 245/15.5.2007, 342/19.6.2007, 397/10.7.2007, 398/10.7.2007, 425/31.7.2007, 426.31.7.2007, 440/1.8.2007, 499/16.10.2007, 527/6.11.2007, 555/20.11.2007, 558/20.11.2007, 32/15.1.2008, 33/15.1.2008, 34/15.1.2008, 112/26.2.2008 διάφορες κυρώσεις, το πρόστιμο πρέπει να καθοριστεί στο ποσόν των 30.000 ευρώ. Μειοψήφησε εκ των μελών η Εύη Δεμίρη, κατά την οποία το πρόστιμο θα έπρεπε να είναι εκ του ποσού των 70.000 ευρώ. Εν όψει της διαστάσεως γνώμων, υπερισχύει κατά το άρθρο 15 παρ. 1 εδ. γ του Ν.2690/1999 η διοικητική κύρωση υπέρ της οποίας ψήφισε ο Πρόεδρος.

**Για τους λόγους αυτούς
Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης**

Επιβάλλει στην εταιρεία με την επωνυμία **ANTENNA TV A.E.**, ιδιοκτήτρια του ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού με διακριτικό τίτλο **ANTENNA** την διοικητική κύρωση του προστίμου των 30.000 ευρώ.

Κατά το άρθρο 4 παράγραφος 3 του Ν. 2328/1995, όπως έχει μετά την δια του άρθρου 23 παρ. 5 εδαφ. β του Ν. 3166/2003 αντικατάστασή της, η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη κύρωση, είναι εκτελεστή κατά:

1. Της εταιρείας ANTENNA TV A.E., που εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής, στην οδό Κηφισίας 10-12, με ΑΦΜ 094281456, Δ.Ο.Υ. ΦΑΕΕ ΑΘΗΝΩΝ.
2. Του Μηνά Κυριακού του Ξενοφώντος, κατοίκου Αμαρουσίου Αττικής, στην οδό Κηφισίας 10-12, με ΑΦΜ 019203337, Δ.Ο.Υ. Κρανιδίου, πρόεδρος Δ.Σ. και νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας.

Κρίθηκε, αποφασίστηκε και δημοσιεύθηκε κατά την 13^η Μαρτίου 2008.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ